

Sokolovna na Letné

objekt č. 44 | U Hrádku 2999, Teplice

Tělocvičné spolky měly v době sílícího nacionalismu – tedy od poloviny devatenáctého století – nesmírný význam pro sebeurčení jednotlivých národů. Staraly se nejen o tělesný, ale i o duševní rozvoj svých členů a vedly je k vlastenectví. V Teplicích působilo několik takových spolků; mezi nimi ovšem vynikal český Sokol a německý Turnverein.

Když byla roku 1894 založena místní organizace Sokola, měl za sebou Turnverein již dvaatřicet let působení. Však také v té době mluvila česky ani ne pětina Tepličanů. Oba spolky přirozeně soupeřily o prestiž a zprostředkovaně tedy i o prestiž svých národů. Tomu musely odpovídat i spolkové tělocvičny. Sokolové si roku 1902 upravili bývalou Böhmovu restauraci v Provaznické, dnes Tyršově ulici. Někdejší novorenesanční sokolovna ale roku 1977 zmizela pod náspem průtahu E55. Zato výstavní secesní tělocvična (Neue Turnhalle) na Letné, vybudovaná německým tělovýchovným spolkem roku 1909, slouží dodnes.

Německý Turnverein uspořádal mezi válkami v Teplicích řadu sjezdů. Město pamatuje např. volbu z roku 1923, kdy byl Konrád Henlein navržen na zpravodaje pro výchovu mládeže. V té době byl tělocvikářem v Aši, postupem času se však propracoval nejen do vedení tělovýchovného spolku, ale i do funkcí politických. V roce 1935 se stal předsedou Sudetendeutsche Partei, která prosadila připojení území s převahou německých obyvatel k Německu.

Po roce 1945 a vyhnání německých obyvatel dostali Neue Turnhalle do správy Sokolové. O tři roky později ji ale Sokolové, které se komunistický režim pokoušel zničit, museli zase opustit. Teprve po pádu komunismu se mohli opět do tělocvičny vrátit a působí v ní dodnes.